

інформації. Таким чином, вже на етапі призначення покарання обвинувачений має змогу вжити достатніх заходів для того, щоб судом, який здійснює розгляд справи, було призначено міру покарання адекватну не лише тяжкості кримінального правопорушення, але й особі правопорушника.

Враховуючи наявні тенденції погіршення криміногенної обстановки в Україні, що призводить до зростання загального числа осіб, ув'язнених в установах відбування покарань, використання можливостей досудової пробації в цілому сприятиме їх розвантаженню. Окрім того, досудова пробація дає змогу забезпечити високий виховний вплив щодо правопорушників, не застосовуючи до них жорстких репресивних заходів, якими є поміщення у відповідні установи, що в значній мірі сприятиме їх виправленню та подальшій соціальній адаптації.

Список бібліографічних посилань

1. Кримінально-виконавчий кодекс України : закон України від 23.01.2004 № 1129-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 3. Ст. 21.
2. Про пробацію : закон України від 05.02.2015 № 160-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-19> (дата звернення: 22.10.2017).
3. Богатирьова О. І. Європейські правила пробації та передумови застосування їх в Україні. *Право і суспільство*. 2012. № 3. С. 175–179.
4. Прийняття Закону України «Про пробацію» – як перший результат на шляху до впровадження європейської моделі роботи з правопорушниками // Державна кримінально-виконавча служба України : офіц. веб-сайт. URL: http://kvs.gov.ua/zmi/KVI_Yanchuk_dopovid_18022015.pdf (дата звернення: 22.10.2017).
5. Рекомендація СМ/Рес (2010)1 Комітету Міністрів державам-членам про Правила Ради Європи про пробації, прийнятої Комітетом Міністрів 20 січня 2010 року на 105-му засіданні заступників Міністрів // Державна кримінально-виконавча служба України : офіц. веб-сайт. URL: http://kvs.gov.ua/rekomendacia_2010.pdf (дата звернення: 22.10.2017).

Одержано 21.11.2017

УДК 343.21

Роман Вікторович БІЛОУС,

*начальник відділу Департаменту захисту економіки
Національної поліції України*

ФАКТОРИ НЕЗАКОННОГО ЗБАГАЧЕННЯ

У повсякденній роботі, в рамках наданих повноважень, працівники оперативних підрозділів здобувають достатній масив даних, що містить інформацію у тому числі про злочинну діяльність як

окремих суб'єктів, так і організованих злочинних груп. У зв'язку з чим надважливим на сьогодні є застосування аналітичних інструментів, які б надали можливість оперативно опрацьовувати високооб'ємні дані, а також виконувати автоматизовані аналітичні функції.

Інформація з відкритих джерел, зокрема засобів масової інформації (газет, журналів, радіо та телебачення, всесвітньої мережі Інтернет), може використовуватися оперативними підрозділами правоохоронних органів як доповнення до розвідувальної інформації, що надходить іншими каналами.

Як свідчить аналіз практики найбільш ефективними є використання пошукових систем: а) Google та Yandex ; б) соціальні мережі; в) месенджери та ін.

Вчиненню незаконного збагачення сприяють наступні фактори:

- безконтрольність з боку керівництва;
- розширення дискреційних повноважень;
- перевищення повноважень;
- перешкоджання здійсненню правосуддя;
- встановлення завищених вимог до фізичних та юридичних осіб;
- можливість використання прав фізичних та юридичних осіб залежно від інтересів посадової чи службової особи державного органу;
- вибіркова зміна обсягу прав фізичних та юридичних осіб;
- надмірна свобода підзаконного нормотворення;
- незрозумілі лінгвістичні формулювання;
- наявність прогалин у правовому регулюванні;
- наявність правових колізій;
- наявність декларативних положень;
- відсутність та неповнота адміністративних процедур;
- відсутність конкурсних (аукціонних) процедур;
- хибні цілі та пріоритети;
- порушення балансу інтересів;
- ухилення від установленої процедури;
- посадова особа приймає різні рішення відносно різних осіб в однакових ситуаціях;
- незвично довгі або короткі строки розгляду питання в типових ситуаціях;
- відсутність реакції на повідомлення про порушення;
- наявність осіб, які готові допомогти вирішити проблемне питання швидко, але за додаткову винагороду;
- пропонування посадовими особами сплатити якісь додаткові послуги, які прямо не пов'язані з встановленою процедурою;
- не рідке використання процедур, передбачених законодавством як виняток;

- незвичні, нехарактерні непублічні рішення без належного обґрунтування;
- невідповідність змісту (обставин викладених у) документу фактичним обставинам події;
- виникнення конфлікту інтересів; стиль життя посадовця не відповідає його доходам;
- незважаючи на негативні висновки інших установ, в терміновому порядку приймається сумнівне рішення та інші.

Одержано 21.11.2017

УДК 343.98

Ганна Сергіївна БІДНЯК,

*старший викладач кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ*

ОТРИМАННЯ ЗРАЗКІВ ПАПІЛЯРНИХ ВІЗЕРУНКІВ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Всесвітній прогрес зумовлює розвиток найрізноманітнішої техніки, без застосування якої неможлива діяльність правоохоронних органів. Адже технічні засоби використовуються протягом всього процесу розслідування злочинів і їх застосування сприяє більш повному уявленню щодо події злочину, отриманню доказової інформації тощо. Чинне законодавство не встановлює обмежень стосовно використання традиційних технологій отримання зразків чи інновацій в даному аспекті. З точки зору кримінального процесуального закону не важлива технологія отримання зразків. Вирішальним є одержання якісних даних, що відповідають вимогам належності, допустимості й достовірності.

В науковій літературі досить повно розкрито питання щодо сталих та сучасних способів виявлення та вилучення слідів пальців рук (долоней), а також техніка дактилоскопіювання як живих осіб, так і трупів. Так, Є. А. Разумов наголошує на традиційній процедурі отримання зразків відбитків пальців рук за допомогою скла, гумового валика та друкарської фарби, який використовується в практичних підрозділах як раніше, так і в теперішній час [6, с. 26].

Інші науковці вважають дану методику застарілою за різними причинами. Як наголошує О. В. Мельник, надійний захист прав людини – найвищий критерій діяльності всіх юридичних інститутів держави, які складають систему правоохоронних органів та правозахисних організацій. В тому числі і під час дактилоскопіювання. Автор наголошує на небезпеці збору і зберігання даних про приватне життя